بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2016/HC-A/368
- އިސްތިއުނާފު ކުރިފަރާތް:

* ނަން: ޢާއިޝަތު ޒުހައިރާ * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހުޅުމާލެ ފްލެޓް 5-3-04
* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A085704 * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ދަފްތަރު ނަންބަރު 5683

- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތައް:

* ނަން: އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް މިހާރުގެ އެޑްރެސް: އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު:- ދާއިމީ އެޑްރެސް:

- ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 18 ޛުލްޤަޢިދާ 1437 / 21 އޮގަސްޓް 2016
- ނިމުނު ތާރީޚު: 28 ޖުމާދަލްއޫލާ 1439 / 14 ފެބްރުއަރީ 2018

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 1895/Cv-C/2014
- ޝަރީޢަތް ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: މަދަނީ މައްސަލަ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 14 ސެޕްޓެމްބަރު 2014 • ނިމުނު ތާރީޚު: 22 މޭ 2016
- މައްސަލަބެލި ފަޟީލަތުލް ޤާޟީންގެ މަޢުލޫމާތު:

އިސްފަޟީލަތުލް ޤާޟީ ޢަބްދުﷲ ދީދީ ފަޟީލަތުލް ޤާޟީ ޢަލީ ސަމީރު ފަޟީލަތުލް ޤާޟީ ޢަބްދުއްރައޫފް އިބްރާހީމް
(ރިޔާސަތު)

- **ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1895/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތް ނުވާކަމަށްބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށް އެދި ދަފްތަރު 5683 ޢާއިޝަތު ޝަރީފާގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުގެ ދަޢުވާ ހަދައި ގެއިރު ޝަރުޢީ ވަކީލެއް ހާޒިރުވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

-01 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1895/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާގެ ނިމުން ގޮތުގެ ރިޕޯޓުން ބެލުމުން، އެޤަޟިއްޔާގައި، ވިޔަފާރި ދެ ފަރާތުގެ ފަރާތަށް ވިޔަފާރިގައި "ސ" ކަމަށްދީ އިން ދޫކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ 300 ރުފިޔާގެ ބައިން ދައްކާފައިވާ ފަރާތުން ފޮޓޯ ކަރުދާސްތަކުގައިވާ އިން، ފޮޓޯކޮޕީ އަދިފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ބައިން ސަރުކާރަށް، ކަމަކަށް ފަރާތްތަކުގެ ބާކީ ވިސްނެން ދައްކާފައިވާ ފަރާތަށް ޖެހޭ ދިނުމަށްފަހު، ފޮއްޓެއް ވިހޭ ދިވެހިރާއްޖެ އާއި ޖުމްލަ 490 ޑޮލަރެއްކަން، ވިސްނުމުގެ 103 ވަނަ ނަންބަރުގައި ދައްކާފައިވާ ފަރާތުގެ ނަން ހިމެނިފައިވާ އިން، ދާއިރީ ވިސްނެން ދައްކާފައިވާ ފަރާތުގެ ނަން އެނގޭތީ، ފޮޓޯ ވިސްނުމުގެ ކަމުގެ ދައްކާފައިވާ ފަރާތުގެ ބަޔާން އޮތްކަމަށްވާތީ، އެއްވެސް ސަބަބެއް އަދި ޤާނޫނީ ބިނާއެއް ނެތި ކަމުގެއިވާތީ، ސަބަބެއް އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން ސިވިލް ކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެއްލެވުމަށް ދެއްވައި، ދައްކާފައިވާ ފަރާތުން ފޮޓޯ ދޫކުރުމަށް އަންގަވައި އަމުރުކުރު ދެއްވުން އަދި، މިހިސާބަށް އައު ހައްސިންގެ އެންމެ އިސްވެރިޔާގެ ކިބައިން މަސައްކަތު ޢާއިޝަތު ޝަރީފާ ދައްކާކަމުގެ ބަޔާން މައްސަލައެއްކަމަށް އަންގާކަމުގައި،

އަމިއްސަލައިގައި ސިވިލް ކޯޓުން ބުނެފަނަކަށްވެފައިވާ "ދިނުމަށް، އިސްލާ ފުރަތަ ކަރުދާސް ނަކަލުތަކަށް، ހަމަހުނިފައިވާ ވިސްނެން ކަމުގެއިރު، މިމައްސަލައިގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެ މަސައްކަތު ސަރުކާރުން ނަޖެހިކަމަށް ބެލުމުން، ވިޔަފާރި ދެ ފަރާތުގެ "ސ" ކަމަށްބުނާ ދައްކާ ފޮޓޯ ވިސްނެން ދައްކާފައިވާ ފަރާތުން ވިޔަފާރި ދެ ފަރާތަށް ބަލައިގެން ނަންބަރު C5556 ފޮތެއްކަ ކަނޑައެޅި

[illegible] ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން [illegible] "ސީ" [illegible] 11 [illegible]

[illegible] "ސީ" [illegible]

02- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1895/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާ [illegible] އަދި ޤާނޫނީ [illegible] 5683 [illegible] 04 (ހަތަރެއް) [illegible]

(ހ) ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] LC-2013/20776 [illegible] ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

(ށ) ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/35 [illegible] ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

(ނ) ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ، ފެހިވިރަދާތު ލޯރީގެ ނަންބަރު C5556 ޓްރަކަކީ ހިލޭ މައްސޫލިއްޔަތު، ވެސް މުޢާމަލާތްކުރުމުގައި ސާބިތުކުރުމުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިން ސާބިތުނުވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/76 (ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނު) އާއި ޚިލާފަށް ޝަރީޢަތުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

(ރ) ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 8 ވަނަ މާއްދާއި، 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 20 ވަނަ މާއްދާއި، 42 ވަނަ މާއްދާއި 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 51ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ މައްޗަށް އެއްވެސް އަހަމިއްޔަތު ކަށަވަރުނުކުރާ މިގޮތުގައިކަމާއި މިދެގޮތަށް ކުރެވިފައި ބިން ހިންގާފައިވާ ނުކުތާއެވެ.

-03 މިމައްސަލައިގެ ދެވަނަ ސިވިލް ކޭހުގެ ނަންބަރު 1895/Cv-C/2014

ކޯސްޓްގާޑު ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ސަރަޙައްދު އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތަށް ނަގާފައިވާކަމަށް އެދުނު އިސްތިޢުމާލު ކޮންޑިޝަން އަދި ދަރަޖަރު 5683 ޑޮލަރު ދަރަނިއަދާގެ ފަރާތުން އިސްތިހާރު ކުރެވުނު ހުރަހަށްފަހަރަ ނުކުތާތަކަށް، އެއްބަސްވުމުގައި ދެވަނަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސެކްޝަންގެ މުޤައްރިރެއް ދަށުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ފަހަރުތަކުން، މިމައްސަލައިގައި ދެކުނުގޮތް ލިޔުއްވުންތަކާއި ބަލައިފައި އެންގުންނަ ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިއްޖެ.

(ހ) ފުރަތަމަކަމަކީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ސިވިލްކޯޓުގެ ނަންބަރު 1895/Cv-C/2014 ގަޟިއްޔާއަކީ، މުދަލުގެ އަދި ހައްސަވިލާގެ އެއްބަސްވުމުގެ ކޮޕީއަށް އިން ކުލިއަށްދޫކުރާ ފިރިހެނު ގޮތް ޙަވާލުކުރުމުގެ ދަރުން ހުރިހާފައިސާ ދެއްކުމުގައި "ސީ" ކާޑުގަނޑުގެ ދަރުން ހުރިހާފައިސާ ދެއްކުމުގައި 300 ރުފިޔާގެ ތަފާސްހިސާބު ރުފިޔާއެއް ޖުމުލަ 5683 އެމެރިކާ ޑޮލަރު ކަނޑައަޅާފައި ރުފިޔާއިން އަދާކުރަން ރުފިޔާގެ ތަފާސްހިސާބު ސަރުކާރަށް، ކޮށްފައިވާ ރުފިޔާގެ ދަރަނި ޑޮލަރު ޑޮލަރުން ބެލެވޭނީ ގެ ޑޮލަރުން، އެމެރިކާ ޑޮލަރުގެ ދަރަނި އަދާކުރާނެ ރުފިޔާއިން ދަރަނި އެމެރިކާ ޑޮލަރުގެ ބަދަލުގައި އަދާކުރަންޖެހޭ، އެއްބަސްވުމުގެ މައްޗަށް ބަރާބަރު ރުފިޔާ ހުއްޓުނު ކަމަށް، އެމެރިކާ ޑޮލަރުގެ ރުފިޔާ ދަށުގައިވާ އެކަށީގެންވާ ދެފަރާތުން އަދާކުރުން އަދި، މުޢާމަލާތު އޮތް ކޮމްޕެނީގެ އެއްބަސްވުމުގެ އިންޓަރނޭޝަނަލްކުރާ މައްސަލަ އެމެރިކާ ޑޮލަރުން ދައްކާފައިވާ ބެލުމަށް މިމައްސަލައިގައި އެދިފައި އޮތްކަމެއް ނެތެވެ.

(ށ) ދެވަނަކަމަކީ، ވިލާގަލި މާލެ ގުރޫޕްތަކުގެ ދަށުން ހުޅުމާލެއިން ދޫކުރެވުނު ހަމަޖެހުނު"ސީ" ކެޓަގަރީއަށް ކޯލިފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ދާއިމީ ލިސްޓުން ޢާއިޝަތު ޝަރީފާއަށް ޖާގަ ލިބެންނުހުރަމަވެސް، ޢާއިޝަތު ޝަރީފާގެ ނަން ދާއިމީ ލިސްޓުން އުނިކޮށް، ފުލެޓް ލިބުމުގެ ބަދަލު ޢާއިޝަތު ޝަރީފާގެ ބަދަލުން އަނބިކަނބަލުންނަށް ފުލެޓް އޮތީ ހުޅުމާލޭ ހަމަޖެހިފައި ކަމުގައިވިޔަސް، ވަރަށް ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ވާއިރު އެ ކޮންޓްރެކްޓެއް ހަވާލުކުރެވިފައި ނެތް ހާލަތުގައި (IUL)138/2013/53 ނަންބަރުގައިވާ ކަރުދާސް ފުލެޓް ކަރުދާހުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަރުދާސް ތަކުގެ ތެރެއިން ދޫކޮށްފައިވާ ދަފުތަރުގައި ލިޔެފައިވާ މާއްދާ ގޮތުން މަގާމުގެ ބޭނުން ހިފުމަށް މައްސަލަ ސާބިތުވާ، އެކަމުގެ ސަބަބުން ފުރުޞަތުގެ ހައްގު ބަދަލުވެގެން ސަބަބެއް ލިބުނު ދިރިއުޅުމަށް ފުލެޓް ލިބިގަންނަން ފެންނަ ކަރުދާހުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކެވެ.

(ނ) ތިންވަނަކަމަކީ، މަޖިލިސްކުރައްވައި އެކި ހުށަހެޅުއްވި ވިސްނުމަށް ފާހަގަކޮށްލެވެން، މަޖިލިސްގައި އޮތް ހުށަހެޅުމަކީ އެކަށީގެންވާ ހުށަހެޅުމެއް ނޫން ކަމުގައި ވިލާގަލި މާލެ ގުރޫޕްތަކުގެ ހިނގަމުން "ސީ" ކެޓަގަރީގައި ހިމެނޭ ވަރަށް ގިނަ ފަރާތްތަކެއް ހުރި، މާލެ ސިޓީ ކައުންސިލްގެ ދަފުތަރުގައި ކަރުދާސް ތަކުގެ ބަދަލުގައި ދިރިއުޅުމަށް ފުލެޓް ދިނުމުގެ މުއާމަލާތުގައި، މިފަދަ "ސީ" ކެޓަގަރީގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށް، ވިލާގަލި މާލޭގެ ސިޓީ ކައުންސިލްގެ C5556 ނަންބަރު ކަރުދާހުގެ 08 މާރިޗް 2011 ގެ ޢާއިޝަތު ޝަރީފާގެ ފުރުޞަތު ހަމަޖެހިފައިވާ ކަމުގައި، ޢާއިޝަތު ޝަރީފާގެ ފުރުޞަތު ހަމަޖެހި ފޯމު ހުށަހަޅާ ދުވަހު އެކުވެރި ކަރުދާހެއް ހިމެނުމަށް ވީއިރު ޢާއިޝަތު ޝަރީފާއަށް 490 ޕޮއިންޓް ލިބިފައި ޢާއިޝަތު ޝަރީފާގެ ނަން ދާއިމީ ލިސްޓު ލިބުނު ދިރިއުޅުމަށް ހިމެނުމުގައި ހޯދުމުގެ ފުރުޞަތު، ވިލާގަލި މާލެ ކައުންސިލްގެ ވަޒީފާއާއި ގުޅޭ ޢާއިޝަތު ޝަރީފާގެ ޚިދުމަތުގެ ކަރުދާސްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު އެކުލެވޭ ކަރުދާސްތައް ކަރުދާސްތަކަށް ހުށަހެޅުމުން، އެމަޢުލޫމާތުގައި ޢާއިޝަތު ޝަރީފާއަށް، ޢާއިޝަތު ޝަރީފާގެ ޚިދުމަތުގެ މުއްދަތުތަކުގައި ބަދަލުކުރުމަށް އަދި އެހެންކަމަކަށް ބަލާ ހަމަޖެހިފައިވާ ޕޮއިންޓްގެ ހުށަހެޅުމަށް މަޢުލޫމާތު އެކުލެވޭ ލިޔުންތައް، މިމަޢުލޫމާތު ހަމަޖެހިގެން އެކުލެވޭ ކަރުދާސް ތަކުގެ ހިމެނޭ ދަށުން ހުށަހަޅާފައި، ޢާއިޝަތު ޝަރީފާ މާލޭ ކުރިއަށްދިޔަ ދިރިއުޅުމުގެ ތެރެއިން ވާހަކަދައްކާ 26 އަހަރު ދުވަހު ދިރިއުޅުމުގެ ވިލާގަލި މާލެ ހުޅުމާލޭ ދިރިއުޅުމުގައި ބަލައިގަނެވިފައިވާ 1980 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން 1985 އަހަރާއި ދެމެދު ޢާއިޝަތު ޝަރީފާގެ ދަރިންގެ އަހަރެއް ހުރި ކަރުދާހުގައި ކަމަށް އެކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ޢާއިޝަތު ޝަރީފާ ދިރިއުޅުއްވަމުންގައި އަދި އެކަން

[illegible] [illegible] [illegible] އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއިޝަތު [illegible] [illegible] ބުނެފައިވާކަމެވެ.

(ރ) ހަތަރުވަނަކަމަކީ، އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible] މައްޗަށް ބައްލަވައި، [illegible] [illegible] ދަފްތަރުގައި އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 26 އަހަރު [illegible]، އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއިޝަތު [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ބ) ފަސްވަނަކަމަކީ، [illegible] [illegible] އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު LC-2013/20776 [illegible] [illegible] [illegible] އާއިޝަތު [illegible] އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1895/Cv-C/2014 ގެ [illegible] އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ހުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް [illegible] 5683 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

- **ހުކުމް:**

[illegible]، އިސްވެ ބަޔާންކުރި [illegible] [illegible]، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1895/Cv-C/2014 ގެ [illegible] އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ހުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން [illegible]، ހުކުމް ކުރީމެވެ.